

Motion

1983/84: 1151

Hans Petersson i Röstånga

Ändringar i rättegångsbalken m. m. (prop. 1983/84: 78)

Propositionen om ändringar i rättegångsbalken innehåller ett antal förslag som huvudsakligen syftar till att förenkla processen samt underlätta domstolarnas arbete. Sådana förändringar är nödvändiga att vidta såväl med hänsyn till den ökade arbetsbelastningen på domstolarna som med hänsyn till att typen av mål som domstolarna har att handlägga tenderar att bli alltmer komplicerade.

Förenklingar i processförfarandet får dock aldrig medföra att rättssäkerheten åsidosätts eller att rättsförluster orsakas parterna. Det sistnämnda menar vi är en uppenbar risk om reglerna för avvisning av ofullständiga stämningsansökningar och fullföljdsinlagor får en ny lydelse enligt föredragandens förslag. Jag menar att processordningen måste vara utformad på ett sätt som möjliggör för parterna att också i praktiken föra processen på egen hand utan biträdes hjälp. Kraven på ansökningar och inlagor får inte ställas högre än att detta är möjligt. Det ur alla aspekter mest ändamålsenliga sättet för domstolarna att avhjälpa oklarheter eller fel i processen är att domstolarna tar direkt kontakt med parterna och därvid vägleder dem. Den nonchalans som ibland visas från ombud och försvarare vad gäller att efterkomma föreläggande eller att korrespondera med domstolarna torde också från domstolarnas sida böra påpekas för Sveriges Advokatsamfund och rättshjälpsnämnderna.

Mina tveksamheter mot propositionen i denna del leder mig till att föreslå en ändring av regeringens förslag. Jag vill inte att reglerna, som föreslås i propositionen, skall vara obligatoriska utan endast ge vägledning för domstolarna samt ge dem avvisningsrätt om de bedömer detta som nödvändigt. I de aktuella paragraferna bör därför "skall" utbytas mot "börs".

Jag motsätter mig vidare den föreslagna ändringen av hovrätternas sammansättning (2 kap. 4 § rättegångsbalken). I likhet med vad lagrådet påpekar i sitt yttrande är hovrätterna i nästan alla mål slutinstansen varför det är angeläget att målen i hovrätten får en allsidig belysning. Detta möjliggörs enligt min uppfattning inte i praktiken med en sammansättning av endast tre ledamöter. Av dessa tre kan man nämligen förutsätta att en, kanske två, är relativt oerfarna av i vart fall mer komplicerade mål. Endast tre domare utgör därvid i förhållande till en sammansättning med fyra en allvarlig försvagning.

Med ovanstående motivering hemställer jag

1. att riksdagen beslutar att i förhållande till regeringens förslag i proposition 1983/84: 78 ändra ordet "skall" till "börs" i de paragrafer vilka stadgar om avvisning av ofullständiga stämningsansökningar och fullföljdsinlagor,

2. att riksdagen avslår regeringens förslag i propositionen om ändring av 2 kap. 4 § rättegångsbalken.

Stockholm den 24 januari 1984

HANS PETERSSON (fp)

i Röstånga